

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Številka vsak število in velja s politično vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 24 K, pol leta 12 K in za četrt leta 6 K. — Naročnina izven Jugoslavije 32 K. — Naročnina se pošilja na: Upravitelju „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Udje „Katoškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo, če niso drugače določeno 4 strani 40 vln., na 8 straneh 60 vln. — Uredništvo: Koroska cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravitelju: Koroska cesta šte. 5, sprejema naročila, inzerate in reklame. — Za inzerate se plačuje od enostopne politične za enkrat K 1.00. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 50 vln. — Inzerati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezapirajte reklamacije so pošiljate pravočasno.

Kaj je sedaj najvažnejše?

Shedi in sestanki. Dobivamo poročila, da naši agilni zaupniki vršijo agitacijsko delo po slovenskoštajerskih okrajih nad vse vzorno in požrtvovalno. Prijatelj iz šmarskega okraja nam piše: „V naši župniji smo priredili že tri shode za posamezne okolice. Obnesli so se nad vse pričakovanje. Naši pristaši so mnenja, da je treba v sedanjih izrednih časih ravno takih malih shodov, na katerih se naši volilci prav po domače pogovorijo.“ Torej prirejte, zaupniki, prav obilo takih sestankov. Razpravljajte o bodočih volitvah, o programu naše in nasprotnih strank.

V vsaki župniji in občini si razdelite delo! Agitacija ne sme ležati vse na enih ramenih. Sklepujte pogosto seje krajevnih odborov K. Z. in volilnih odborov.

Naznanite nam vendar iz vseh občin vaše predstavnike naše kandidatske liste, ki bodo na dan volitve (28. novembra) stali pri volilni skrinjici naše stranke. Pazite pri tem na to: Predstavnik in namestnik vprašajte, ali sprejme to mesto ali ne. Predstavnik ne sme biti član volilne komisije. Predstavnik mora biti volilec in ugleden mož. Pridnih agitatorjev ne imenujte za predstavnike, ker jih boste rabili zunaj volišča.

Zbirajte za volilni sklad Kmetске zveze. Volilne priprave stanejo ogromno denarja. Posebno prosimo premožne naše pristaše, da žrtvujejo večje svote za sklad Kmetске zveze. Naše mladenke pozivamo, da pomagajo od hiše do hiše nabirati darove za KZ. Nabrani denar pošiljajte na naslov: Dr. Anton Jerovšek, ravnatelj Cirilove tiskarne v Mariboru.

Sirite „Slovenskega Gospodarja“ in „Stražo“ od hiše do hiše. Naročajte naše liste vsaj za čas volilnega boja vsem našim in nezavednim volilcem.

Zavratčajte nasprotne laži proti naši stranki in našim voditeljem. Kdor širi lažnjave in razburljive govore, ga brez usmiljenja naznanite državnemu pravdnistvu. Navedite priče.

Poročajte nam iz vsake občine, koliko računate naših zanesljivih volilcev, koliko je omahljivec, koliko samostojnih, koliko JDS in koliko socialnih demokratov.

Za pojasnila v vseh volilnih zadevah se obračajte na podpisano pisarno.

Tajništvo Kmetске zveze v Mariboru, Cirilova tiskarna, Koroska cesta šte. 5.

Ne sme nam biti vseeno!

Čez dober mesec dni bomo volili poslance v ustavodajni državni zbor. Katoličanom ne sme biti vseeno, kakšen izid bodo imele te volitve! Ljubljanski škof je zato že v posebni poslanici opozoril na važnost bodočih volitev.

Pravice Cerkve.

Zbornica, ki se bo izvolila, bo dala naši mladi državi ustavo, to je temeljne zakone, na katerih se potem zidajo vse druge postave. V ustavi se bo tudi določilo razmerje države do vere in Cerkve, določevalo se bo o pravici Cerkve v državi glede verskega pouka, glede zakramenta sv. zakona, glede šole, glede uprave cerkvenega imetja. Vse to pa sega prav globoko v naše versko življenje.

Katoličani, ki nas je dobra polovica v državi, moramo zahtevati, da se v temeljnih državnih zakonih prizna Cerkvi popolna prostost za njena opravila kakor oznanjevanje države do besede, delitev svetih zakramentov, popolno praznovanje nedelj in praznikov. Priznati se mora Cerkvi, da sama uravnava predpise glede vstopa in izstopa iz Cerkve, da sama sodi o veljavnosti ali neveljavnosti zakonske zveze, da zahteva za krščanske otroke nele poučevanje verouka v šolah, ljudskih, srednjih in drugih podobnih šolah, ampak tudi versko vzgojo in vršitev verskih vaj. Skratka: varovati se morajo vse pravice katoliške Cerkve.

Kakršni poslanci, take postavite!

Večina drugih držav tlači in zatira pravice vere in Cerkve ali se vsaj krivično meša v njen delokrog. Francoska, Italija, Nemčija, Ogrska, Čehoslovaška itd. imajo že civilni zakon in razporoko; Avstrija mirno dopušča ločitev zakonov. Veronauk je že mnogo držav vrglo iz šol. Tudi v naši državi so močne protiverske ali vsaj Cerkvi sovražne stranke. Čujejo se glasovi, naj se zakonska zveza lahko razveže, naj se veronauk, ako ne popolnoma, vsaj deloma odpravi iz šol, naj država vzame cerkveno premoženje, naj bo vsa šolska vzgoja urejena v duhu, ki je veri in Cerkvi sovražen. Ze sedaj čutimo ponekod pogubnost take vzgoje.

Kako bo s pravicami Cerkve v naši državi, ako bi prišli v ustavodajno zbornico v večini poslanci, ki so prepojeni od protiverskega in proficerkvenega mišljenja? Ustava, ki bi nam jo izdelali taki poslanci, bi bila nam pogubna, Cerkvi krivična, bila bi proti vesti in proti božjim postavam. In nad našo državo bi ne bilo blagoslova božjega.

Vse drugače pa bo, ako pridejo v zbornico v veliki večini možje verskega prepričanja. Dadi bodo Bogu, kar je božjega, kralju, kar je kraljevega. U-

redili bodo tudi razmerje države do Cerkve v pravem duhu. Vsa ustavna vprašanja bodo uredili tako, da se bodo postave ujemale z zapovedmi božjimi in pravicami Cerkve.

Kaj torej storiti?

Volilni zakon sicer ne ukazuje, da bi morali iti voliti. Vendar je vsak katoličan po vesti dolžen iti voliti! Ne misli: en glas se bo že pogrešil. Kaj pa če je ravno tvoj glas odločilen za večino in dobro odločitev? Morda bi veri in Cerkvi sovražna stranka zmagala ravno zato, ker je manjkalo tvojega glasu. Ti bi bil potem sokriv vseh krivičnih in Cerkvi škodljivih zakonov v ustavi!

Napredne stranke so jako delavne. Brezverske svobodomiselnice (liberalna ali demokratska, samostojna, socialistična, komunistična) bodo gotovo napele vse sile, da bi zmagale! Ali naj mi, ki se imenujemo pristaše krščanske stranke, to samo mirno gledamo? To bi bila velika nemarnost! Najmanj, kar smo dolžni, je, da volimo dobre, krščanske poslance in damo svoje glasove za listino poslancev, ki jo sestavijo po posvetovanju z zaupniki vseh župnij voditelji naše krščanske Kmetске zveze oziroma Ljudske stranke. A to še ni dovolj: Ves čas zdaj pred volitvami smo dolžni delati tudi pri drugih za to, da volijo našo krščansko listino Kmetске zveze, agitirajo od hiše do hiše od osebe do osebe, razširjajo „Slov. Gospodarja“ in druge krščanske liste! Potem bomo 28. novembra lahko slavili zmago krščanske misli na Slovenskem!

Ne pozabite,

da bo od volitev dne 28. novembra odvisna

sreča ali nesreča

Vas in Vaših otrok. Zmagati mora krščanska stranka, t. j.

Kmetška zveza.

Da bo to mogota,

nabirajte in darujte za volilni sklad Slov. Kmetске zveze

ob vsaki priliki: na župnih sestankih, na shodih, v vseh društvih, na godovanjih, gostijah. Zbirajte od hiše do hiše, od pristaše do pristaše!

Pa hitro, da ne bo prepozno.

Ali se hoče tudi pri nas tako?

Naši nasprotniki, demokratje, samostojneži, socialisti in komunisti, pravijo, da se pri bližajočih volitvah ne gre za vero, ne za verouk v šoli, ne za zakon, ne za cerkev. In vendar, kjer zmagajo liberalci, socialisti in komunisti, povsod zapostavljajo, tlačijo vero in Cerkev. Vzglede je toliko, kolikor je že brezverskih držav! Francoska, Italija, zadnji čas še posebno Čehoslovaška. V Čehoslovaški so ves čas po prevratu na krmilu liberalci in socialni demokratje. Kako se godi tam katoliški veri in Cerkvi? To nam pove skupni pastirski list čehoslovaških škofov. Tam opisujejo stanje Cerkve v državi tako: Katoliška cerkev v Čehoslovaški ne uživa nobenega varstva; nasprotno je brez kazni rušijo z razkolom in krivoverstvom takoimenovane čehoslovaške narodne cerkve, ki se veže z neverniki, krivoverci in sovražniki cerkva vseh vrst. V ministrstvih so imeli zadeve katoliške cerkve v rokah duhovniki, ki so odpadli in bili izobčeni iz katoliške cerkve, oni vodijo agitacijo za odpad med duhovščino in ljudstvom, vodijo seznanje o duhovnikih, ki so zreli za odpad in jim nudijo bogate Judeževske plačilo. Pri oddaji župnij, ki jih podeljuje država, imajo vedno prednost duhovniki, ki so nepokorni svojim škofom; njih odpor proti škofom država podpira. Katoliške cerkve s silo zasedajo, z njihovimi dušnimi pastirji surovo ravna in jim pretije celo s smrtjo. Vse to trpi in celo podpira politična uprava, ki naravnost pospešuje cerkvi sovražne struje. Neverni učitelji krščansko vero in njeno znamenje, sv. križ, samovoljno proti volji staršev odstranjajo iz šol, božji službi posvečene kapele odpravljajo, svetniške kipe brez kazni divjaško skruntijo in razbijajo — in sicer večkrat v navzočnosti brezbriznih zastopnikov državnih oblasti, ki pri teh činih celo sodelujejo. Vse pritožbe proti tem razmeram in temu početju ne pomagajo nič, četudi je predsednik Čehoslovaške Masaryk in drugi člani vlade priznali veliki pomen vere in Cerkve. Verno čehoslovaško ljudstvo si bo moralo in tudi vedelo samo braniti svoje verske svetinje! Ali naj mi dopustimo, da podobne verske razmere, kakor na Češkem, nastanejo tudi pri nas? Se je čas! Čez dober mesec ob volitvah se bo odločila tudi usoda vere in Cerkve v naši državi! Morebiti za 50, 60, 100 let! Može! Kaj bodo rekli čez leta vaši otroci, če vi zdaj ne boste delali z vso silo na to, da zmagata naša Kmetška zveza, ki ima na čelu svojega programa obrambo vere in Cerkve? Ali upate vzeti na svojo vest obdolžitev, da ste sami krivi, če se odpravi veronauk iz šole in se upelje civilni zakon? Nikdar! Zato pa storite zdaj ta poldrug mesec vse, da pridobite kar največ glasov za našo Kmetško zvezo! Potem boste zmagote tudi sami srčno veseli!

Kmetška zveza proti krivičnim davkom.

Vsikdar, kadar je hotela vlada naložiti na naša kmetška ramena prevelike davke, se je Kmetška zveza odločno postavila za kmetškega davkoplačevalca in zabranila marsikatero krivično davčno breme.

Protiv zvišanju deželnih doklad.

Leta 1910 je nameravala nemška večina v štajerskem deželnem zboru vsižati deželne doklade, ki so znašale že tedaj 50%, še za okroglo 20%. Poslanci Kmetске zveze so s spretnim in odločnim nastopom dosegli, da so se mesto 20% doklad zvišale doklade na pivo, ki ga kmetsko ljudstvo itak ne pije mnogo. Celjski liberalci pa so bili proti davku na pivo in bi raje imeli 20% doklade. To so tisti celjski liberalci, kateri s Samostojno kmetijsko stranko hočejo še danes zanesti razdor med kmetске vrste in tako oslabiti moč kmetškega prebivalstva.

Leta 1912 bi nemška večina v deželnem zboru zopet rada napravila na rame naših davkoplačevalcev 25%, 30%, nazadnje celo 40% zvišanje deželnih doklad. Naši poslanci so bili tedaj zaradi nemških krivic že dve leti v obstrukciji. Nemci so se začeli pogajati s poslanci Kmetске zveze, da bi opustili obstrukcijo. Zahtevali so od naših poslancev zagotovilo, da ne bodo pri novih deželnih dokladah delali nika-

Naši poslanci so to zahtevo odločno zavrnili kot nesprejemljivo, pogajanja so se razbila, naši poslanci so nadaljevali obstrukcijo in tako zopet preprečili nove davke. Liberalci pa so silili v dež. zbor in s tem v nove davke.

Januarja 1915 je štajerski deželni odbor sklenil z vsemi glasovi proti glasu odbornika KZ dr. K. Verstovška zvišati deželne doklade za 15% in za-prosil vlade, da mu povišanje dovoli in odobri. V imenu Kmetске zveze sta poslanca dr. Korošec in dr. Verstovšek pri ministrskem predsedniku in finančnem ministru osebno vložila pismen in ustmen ugovor proti zvišanju doklad. Vlada zvišanja ni dovolila. — Konec januarja 1915 pa je štajerski deželni odbor na novo sklepal in sklenil deželne doklade zvišati na 10%. Naš odbornik dr. Verstovšek je glasoval tudi proti temu zvišanju.

Osebnodohodninski davek.

Poslanci Kmetске zveze so kmetско ljudstvo branili pred krivičnim postopanjem davčnih uradov pri iztirjavanju osebne dohodnine. Od leta 1911 naprej so zaporedoma vlagali interpelacije zaradi krivičnega odmerjanja osebnodohodninskega davka, zlasti ubožnejšim posestnikom in zahtevali odpomoči. Njih nastop ni bil brez uspeha. Davčne oblasti so dobile navodila za pravično postopanje.

Poslanci Kmetске zveze so zahtevali tudi pravično davčno preosnovo, po kateri se mora kmetски in obrtni stan razbremeniti, velekapitalisti pa obdavčiti. Že leta 1907 so zahtevali, da se zniža in uravna osebnodohodninski davek v smislu zahtev kmetskega prebivalstva. Novembra 1913 so poslanci KZ v drž. zboru zahtevali, naj se začne davek od osebne dohodnine pobirati šele, ko se je dokazal čisti dobiček 2000 K, ne pa kakor dosedaj, že 1200 K. Ker to ni bilo sprejeto, so predlagali, naj so davka prosti oni, katerih čisti dohodki enega leta ne presegajo 1600 K. Ta predlog je bil v državni zbornici sprejet.

Odkar imamo Jugoslavijo, je Kmetška zveza na vseh svojih shodih zahtevala, naj se začne osebna dohodnina šele pri čistem dohodku 12.000 ali vsaj 10 tisoč K. Na letošnjem zboru zaupnikov Slov. ljudske stranke, oziroma Kmetске zveze v Ljubljani dne 7. aprila so sklenili sledečo resolucijo: Predvsem je nujno, da se eksistenčni minimum zviša od 1600 na 12

tisoč K. Odmera davkov naj se ne vrši več na podlagi poročil tajnih zaupnikov, marveč naj občine volijo svoje zastopnike v komisije, ki naj odločajo o odmero davkov. Zahtevamo, da se davki v celi državi izenačijo, da ne bo le slovenski del države dolžen nositi ogromnih bremen dohodninskega davka. Potrebna je, da se v višji meri obdačijo one osebe (vojni dobičkarji, kapitalisti), ki si pridobijo visoke dohodke brez dela na škodo delajočih slojev. Poslanec KZ Vesenjaj je res dosegel, da je finančni odbor sklenil, da naj bodo osebne dohodnine prosti vsi, ki imajo manj nego 7200 K čistega dohodka. O tem prinese-mo še poseben članek.

Protiv sedanjemu proračunu.

Na zborovanju Kmetске zveze v Mariboru povodom orlovskega tabora dne 2. avgusta t. l. je bila na podlagi govora poslanca Vesenjajaka sprejeta resolucija, ki zahteva, da se davki za vso kraljevino izenačijo. V isti resoluciji obsojajo in odklanjajo zborovalci finančni zakon ministra Stojanoviča v sedanjem obsegu in obliki, ker mora gospodarsko uničiti naše kmetijstvo.

Po tem sklepu so se ravnali poslanci KZ tudi v narodnem predstavništvu v Beogradu. Ko je sedajni finančni minister hotel na svojo roko upeljati neznosno davke, so izročili naši poslanci ministrskemu predsedniku in finančnemu ministru spomenico, v kateri naglašajo, da je tak državni proračun nezakonit in nesprejemljiv, ker nalaga na rame ljudstva uprav neznosna davčna bremena. (Glej „Gospodar“ št. 37). Posebej so 21. septembra protestirali v imenu K. Z. proti pobiranju trošarine na mošt in sadjevec — glej „Gospodar“ št. 38. S svojim odločnim nastopom so dosegli, da je prišel proračun pred finančni odbor, ki ga je v marsičem spremenil na korist kmet-skemu prebivalstvu. Končno veljavno pa bo o proračunu in davkih odločala nova ustavodajna skupščina, v katero bo, upamo, ljudstvo volilo take poslance, ki bodo davčno breme kmetškemu in delavskemu stanu olajšali, pač pa ga v večji meri naložili vojnim dobičkarjem in kapitalistom. Če pa se trošarina na vino pobira že zdaj, kakor slišimo, pa je tega kriv edinole zaveznik Samostojne, liberalni finančni minister Stojanovič, ki za hrbtom finančnega odbora protipostavno naroča davčnim uradom, naj le davke po novem proračunu brezobzirno iztirjavajo.

Žiče pri Konjicah, po rani maši.
Sv. Juri v Slov. gor., po rani sv. maši pri Krajinu.

Špitalič, po maši.
Sv. Venčesl, po maši.
Laporje, po rani maši.
Prihova pri Konjicah, po večernicah.
Sv. Križ nad Mariborom, po rani sv. maši.

V ponedeljek, 25. oktobra:

Sv. Križ tik Slatine, zjutraj ob pol osmih.

V nedeljo, 31. oktobra:

Št. Janž na Dravskem polju, po rani maši.

Sv. Jodert po večernicah.
Laško, zjutraj po sv. maši.
Gornja Polskava, po maši.
Fram, po rani maši.
Tinje, po maši ob 10. uri.
Sv. Jernej pri Konjicah, po večernicah.
Čačram (tudi za Kebelej) po rani maši.

V ponedeljek (praznik), 1. novembra.

Sv. Urban pri Ptujju, po rani maši.
Šmartno na Pohorju, po maši.
Gornja Polskava, po maši.
Loče, po rani maši.

V torek, 2. novembra:

Sv. Barbara v Halozah, zjutraj po sv. maši.

Poročila.

Volilni shod KZ v Dogošah pri Mariboru v nedeljo 17. t. m. je bil prav zanimiv. Shod so hoteli s petjem in kričanjem motiti socialni demokratje, ki so se zbrali v sosednji sobi. Govornik SLS iz Maribora je v kljub tem poskusom v poldrugeto uro trajajočem govoru razložil volilni program KZ ter sproti pobijal trditve nasprotnikov, ki so delali medklice. Posebno navdušenje so vzbujala izvajanja govornikova glede kulturnega programa. Izmed nasprotnikov je eden izjavil, da on tudi na smrtni postelji duhovnika ne bo klical k sebi. Zd se, da hočejo socialni demokratje svojo mladino porabiti za motenje shodov. Nato opozarjamo!

V St. Martinu pri Vurbergu je zborovala v prostorih stare šole v nedeljo Kmetška zveza. Vsem uglednim pristašem KZ iz šentmartinske župnije je predsedoval kmet Taler, poročal je o bodočih volitvah, o smernicah naše stranke in o naših političnih nasprotnikih Golec iz Maribora. Zborovalci so odobrvali delo našega Jugoslov. kluba v Beogradu, o sobito poslanca Vesenjajaka, ki se zavzema za poprave ob Dravi. Šentmartinski vrli Orli pa bodo poskrbeli, da bo samostojno koruzno seme v dobro krščanski in narodno zavedni šentmartinski fari do volitev splesnjivilo.

Sv. Lenart v Slov. gor. Najodličnejši možje celega šentlenartskega okraja so se zbrali v nedeljo 17. oktobra v dvorani Arnušove gostilne v tako velikem številu, kakor se menda nikdar poprej. Vršil se je volilni shod Kmetске zveze. Predsedoval

je naša stara krepka korenina župan Sumar. Govorili so: dr. Veble, minister Ivan Roškar in Zebot iz Maribora. S posebnim zanimanjem smo sledili govoru našega voditelja Roškarja. Po njegovem govoru smo vsi znova prepričani, da je edino Kmetška zveza prava in resna stranka, ki deluje za našo boljšo bodočnost. Po shodu se je vršil zbor županov in zaupnikov, na katerem sta poročala gg. Roškar in doktor Veble.

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Shod Kmetске zveze dne 17. oktobra po večernicah je dobro uspel. Predsedoval mu je odličen naš pristaša kmet Lubec. Govorili so kmet Meško od Sv. Tomaža, Zebot iz Maribora in dr. Veble od Sv. Lenarta. Izmed domačih sta govorila posestnika Krumbergar in Bračič. Trohica samostojnežev in komunist Podgoršek so hoteli shod motiti, a so jo pošteno „gor“ plabali. Zbor je izrekel zaupnico Kmetски zvezi in je protestiral proti krivičnim novim davkom. Zupnija Sv. Bolfenka ostane kakor vedno tudi sedaj zvesto v taboru naše krščanske stranke.

Shoda Kmetске zveze pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. in pri Sv. Andražu sta izpadla za nas častno. Poročala sta na shodih kandidata Meško in prof. J. Vesenjaj. Prvi je razvil nekaj temeljnih točk in zahtev naše Kmetске zveze, drugi je obširno poročal o delovanju Jugoslov. kluba, ter točko za točko z jasnimi dokazi ovrget odločno in stvarno ugovore nekaterih navzočih nasprotnikov. Prof. Vesenjaj je nalašč pustil vse nasprotnike, da so stali svoja vprašanja in ugovore. Navzoči pristaši so sledili pojasnjevanju z največjim zanimanjem in odobravanjem. Prepričali so se, kako vesno in pošteno so se njihovi zastopniki trudili, da varujejo povsod koristiljudstva! Ponosni smo na zavednost in nesomajane zvestobo naših pristašev v teh krajih.

Poljčane. Pred cerkvijo se je zadnje nedelje 17. oktobra po rani sv. maši vršilo sijajno zborovanje Kmetске zveze. Govoril je urednik M. Krajnc in kmet ter župan Vrečko iz Ponikve. Govornika sta izrazila svoje posebno veselje nad tem, da stoji skoro vsa župnija Poljčane kakor en mož v taboru Kmetске zveze.

Makole so zadnje nedeljo, 17. oktobra pokazale, da so zmirom bolj prešinjene z duhom Kmetске zveze. Po večernicah je bil shod Kmetске zveze. Velika narodna dvorana je bila nallučeno polna. Govorila sta kmet in župan Vrečko in urednik Krajnc. Ljudstvo je z odobravanjem sprejelo program Kmetске zveze in z zadovoljstvom poslušalo o delovanju Kmetске zveze za kmetски in delavski stan.

V slovenjegraškem okraju sta se vršila v nedeljo 17. t. m. dva shoda in sicer v St. Vidu nad Valdekom in v Podgorju. Na obeh shodih sta gospoda M. Steblovnik in Vladimir Pušenjak govorila o programu Slov. kmetске zveze, o davkih in raznih gospodarskih vprašanjih. V okraju priredi Kmetška zveza še dva velika shoda in v vsaki župniji meseca novembra kak delavnik manjši shod. Ljudstvo navdušeno odobrava program Kmetске zveze posebno boj za autonomijo.

Gomilsko. Tukaj se je vršil preteklo nedeljo lepo in številno obiskan shod Slov. kmetске zveze, na katerem so na stopali med drugimi govorniki gosp. dr. Ogrizek iz Celja, g. župan Krajnc iz Vel. Pirešice, g. Pišek iz Medloga ter gospoda Rancigaj in Bošnjak. Zborovalci so pazljivo sledili izvajanjem g. govornikov, ki so želi za svoja stvarna predavanja burno odobravanje. Zborovanje v celoti je bilo zopet novi dokaz, da uživa Kmetška zveza med ljudstvom tisto zaupanje, katerega si Samostojna nikdar ne bo pridobila.

Zdole in Sromlje. V nedeljo 17. t. m. po rani maši je bil na Zdolah izvrstno obiskan shod naše stranke, istotako na Sromljah popoldne po večernicah. Na obeh shodih sta govorila kandidata tega volilnega okraja, kmet Skoberne iz Rajhenburga in delavec Keše iz Trboveli. Shoda sta bila javna in se nista motila, čeravno je ta dan dopoldne samostojni Urek imel svoj shod v Sromljah, kjer je poldrugeto ur ubijal dr. Korošca, tako, da je bilo popoldne vse za Korošca navdušeno. Sledeče resolucije so bile o-oglasno, brez ugovora sprejete: 1. Zahteva se samouprava Slovenije. 2. Proč s proračunom in davki, ki jih je hotel s silo našemu ljudstvu naprtiti liberalni minister Srb Stojanovič. Proč s trošarinami, da davek na vojne dobičke ne se hitro pobere. 3. Z vojaštvom naj se postopa ljubeznjivo, človeško. Slovenci ne služijo v Sloveniji, Hrvatje na Hrvaškem, Srbi v Srbiji. 4. Judom se ne onemogoči njih razvijanje v Jugoslaviji.

Za volilni sklad KZ so nabrali v Cir-kovec 200 K.

Zavedne kuharice nabrale 400 kron

za volilni sklad Kmetске zveze. Na gostiji g. Cirila Lendovšek in gđc. učiteljice Amalije Soršak v Crešnjevci pri Slov. Bistrici so zavedne kuharice pod vodstvom g. Marije Bračko darovale za volilni sklad Kmetске zveze 400 kron. Bog jih živi!

Liberalni advokat zaupnik „Samostojne“.

Kdor ne veruje, da je „Samostojna kmetijska stranka“ res otrok liberalne stranke (JDS), naj čita te-le vrstice:

Liberalni advokat dr. Visenjaj v Ptujju je glavni zaupnik Samostojne za občino Slem v ptujskem okraju. Če bodo skušali samostojneži to tajiti, jim bomo to dokazali s črnim na belem.

Politični ogled.

Jugoslavija. Ministrski svet v Beogradu je zadnje dni razpravljaval o navodilih za naše odposlanca, ki so odpotovali 19. t. m. v Benetke, da začnejo z Italijani pogajanja zastran končoveljavne rešitve jadranskega vprašanja. Naše odposlanstvo ima vso polnomoč. Med odposlanci so: naš ministrski predsednik dr. Vesnič, zunanji minister dr. Trumbič in finančni minister Stojanovič. — Naša beograjska vlada je dala našim četam, ki so zasedle koroški Apas, nalog, da se umaknejo iz plebiscitne cone, ker to zahteva vrhovni svet v Parizu. Za vojaštvom se bodo umaknili s Koroške tudi naši civilni uradniki in prepustili upravo novemu oblastvu. — Prestolonaslednik je sprejel odposlanstvo koroških Slovencev in jim izjavil svoje trdno prepričanje, da Koroška ne bo za Jugoslavijo izgubljena.

Italija. Delavski nemiri, ki so se bili razpasli z vso ljutostjo po vseh ljutostjo po vseh mestih Italije, so deloma končani, ali se pa vrše pogajanja za mir in red.

Avstrija. Preteklo nedeljo so imeli po celi Nemški Avstriji državnozbornske volitve. Pri teh volitvah so čisto pogoreli komunisti, hudo socialdemokrat in Samostojna (Bauernbund). Krščanski socialisti so dobili 89 mandatov, velenemci 21. kmet. stranka 4, 1 meščanski zastopnik (grof Cernin) in 66 socialni demokratje. V novi vladi bodo držali skupaj kršč. socialisti in velenemci, socialisti pa bodo v opoziciji. Prva seja novega parlamenta bo 11. novembra, tri tedne pozneje se bo sestajal zvezni svet. Okoli Božiča se bo vršila volitev zveznega predsednika, ki bo krščanski sociallec: ali bivši dunajski župan Weißkirchner, ali pa graški deželni predsednik dr. Rintelen. — Tirolska zahteva proč od Avstrije in se hoče združiti z Nemčijo.

Angleška. Na Angleškem je izbruhnila milijonska stavka rudarjev. V Londonu je prišlo do prvih spopadov med brezdelnimi in policijo, mrtvih in ranjenih je bilo 120 stavkarjev in 50 policistov. V vseh angleških rudokopih delo počiva.

Rusija-Poljska. Poljske čete so zasedle mesto Pinsk. Poročila javljajo, da je bil general Wrangel poražen pri Nikopolu. Krog Kijeva se je začelo močno revolucionarno gibanje.

Kmetška zveza.

Naznanila.

Shodi Kmetске zveze.

V nedeljo, 24. oktobra:

Zetale, po rani maši.
Rogatec, po pozni maši.
Sv. Rok ob Sotli, po večernicah.
Sevnica, zjutraj po rani maši.
Luče, po rani maši.
Račica ob Savinji, popoldne po večernicah.

Celje, ob pol 9. uri dopoldne, v vrtni dvorani „Belega vola.“

Domača politika.

Poraz Samostojne v Nemški Avstriji.

Nemški „Bauerbund“, t. j. liberalna kmetijska stranka v Nemški Avstriji, je pri volitvah v avstrijski državni zbor in štajerski deželni zbor grobo pogorela. V državni zbor je dobila iz Štajerske samo enega poslance. Pri volitvah v štajerski deželni zbor pa je dobila „Bauerbund“ od 66 poslancev, samo 6. Skupno je dobila ta nemškoavstrijska Samostojna kmetijska stranka na Štajerskem samo 27.603 glasov, dočim je dobila krščanska stranka 123.802 glasa. Na Nemškem Štajerskem je ustanovil to Samostojno kričar baron Rokitski, pri nas pa znani Mermolja. Kakor je pogorela nemška Samostojna, tako bodo pogoreli tudi slovenskoštajerski Rokitskiyevci. Zato bodo poskrbeli zavedni pristaši Slovenske kmetijske zveze!

Program Samostojne, ki ga objavlja zadnji „Kmetijski list“, je čuda kratak in enostranski. V njem ne najdemo nič o ravnopravnosti Slovencev s Hrvati in Srbi, nič o samoupravi, ničesar o izenačenju davkov, posebej se ničesar o stališču Samostojne kmetijske stranke do katoliške vere in Cerkve, do verskega pouka v šoli in do zakona. Kako pa hočejo samostojni poslanci glasovati, če pridejo v ustavotvorni zbornici taka vprašanja na vrsto? In na vrsto pridejo prav kmalu! Najbrž bodo res tako storili, kakor je rekel glede teh vprašanj neki samostojnež: „Bodo že gospodje v Beogradu napravili.“ To je zelo nerjeto. Saj so samostojni popolnoma odvisni od liberalcev, ki hočejo centralizem, brezversko šolo in civilni zakon. Kakor se sliši, bodo samostojni z liberalci nastopili tudi s skupno kandidatsko listo.

Samostojno odklanjamo. Kakor smo že svojas poročali, je priredila Samostojna z velikim hruščem shod pri Sv. Frančišku Ksaveriju v Savinjski dolini, na katerega se je pripeljal sam general Samostojne, Drogenik iz St. Jurija. Mož je pomilovanja vreden, ker je napravil dolgo pot za prazen nič. Možakar je trdno sklenil, da v svojem življenju ne bo več obiskal teh krajev. Ima popolnoma prav, mi takih in pa enakih zagarjev ne rabimo, naj ostanejo lepo doma, kajti mi Savinjšani sami dobro vemo, katere stranke se bomo oklenili pri prihodnjih volitvah, eno pa že sedaj vemo: Samostojnežev, demokratov, socialnih demokratov in komunistov ne maramo!

„Samostojna“ barka se potaplja. „Samostojna“ je dne 10. oktobra priredila shod v Vidmu. Na ta shod je prišel kot govornik Zupcevc. Mož se nam u smilil, ker je govoril popolnoma praznim stenam. Razven Zupcevc je prišlo na shod par „razkritih“ Videmčanov, da mu delajo družbo. Možakar je nekaj kvasil in otrobe vezal, da se Bogu usmili. Se tem poslušalcem, katere je privabil, se je ves čas zdehalo. „Samostojneži“, povemo vam, da pri nas na Vidmu ne opravite ničesar, mi takih zagarjev ne maramo, vaša barka se potaplja, miši in podgane jo že zapuščajo, toda zastava naše Slovenske kmetijske zveze pa ponosno in samozavestno vihra na naših jamborih. Dan volitev bo za naše zagarje dan obračuna!

Samostojni plesi in muzika. Vsaka politična stranka, če že zahteva njen napredni program, pleše in muzicira po izvojevanju politični zmagi; naši samostojneži pa so pričeli s plesom in muziko pred volitvami. V programni točki svojega glavnega tabora na Bledu so imeli tiskan, objavljen in tudi izvršen ples. Na samostojnem taboru v St. Lenartu v Slov. goric. pa je vabila samostojne kmete na politični dirindaj bobneča muzika. Boj za Mermolja-Urekovo samostojno pravde se je začel s plesom in piskom. Za veseljem pride žalost, če se le ta pregovor ne bo udeležil po volitvah tudi naš samostojni plesalci in muzikanti. V sedanjih resnih časih, ko treba kmetu obrniti vsak vinar, predno ga izda, je malo čudno nekmetsko, če sprejema ravno kmetijska stranka med programne točke svojega političnega programa tudi ples. Nekaj čisto samostojnega pa je, da mora Samostojna dražiti politično uho svojih pristašev z — bobnom in trompeto.

Samostojci. Tukaj v Posavju sem govoril oni dan z neko žensko. Med drugim mi pravi: „Saj menda poznaš tistega Ureka iz Globokega, ki se tako žene za te „samostojce“, ker bi rad bil poslanec, pa bo menda toliko kdaj kot jaz.“ — „Seveda ga poznam“, sem odvrnil; „pa zakaj se reče tem ljudem samostojci, kaj mislite? Saj menda ne stojijo samo na eni nogi!“ — „Tisto ne“, mi odgovori žena. „Zato so samostojci, ker samo stojijo, ne delajo pa nič.“ — Mislim, da je imela prav.

G. Ureku, ki ponuja 10.000 K onemu, ki mu dokaže, da se je izjavil proti samoupravi, svetujemo še enkrat, da si prečita „Jugoslavijo“ z dne 9. dec. 1919 in hrvatski „Obzor“ z dne 26. nov. 1919. Oba lista sta pisana v naprednem duhu, kakor Urekov „Kmetijski list“, oba lista pišeta o shodu Samostojne v Ljubljani dne 23. novembra 1919 zelo prijazno in oba lista poročata, da je Urek na tem shodu obsojal stranke, ki hočejo upostaviti samoupravne pokrajine. 10.000 K pa pustimo g. Ureku, da jih porabi za svoje shode, sicer je še v nevarnosti, da kot kandidat propada.

Tedenske novice.

Umrl duhovniki naše škofije. Smrt kruto razsaja v vrstah duhovništva naše škofije. V zadnjih dneh so umrli sledeči duhovniki: C. g. Andrej Fe-

konja, vpokojeni župnik v Soštanju, Jakob Očgerl, župnik pri Sv. Andražu v Slov. gor., Jakob Korošak duhovnik v pokoju v Ločah in p. Norbert Povoden, župni upravitelj in gvardijan minoritski v Ptuj. Svetila jim večna luč!

Za viničarje in po toči poškođovane sta pretelko sredo intervenirala spet osebno poslanca Fr. Pišek in J. Vesenjaj pri ministru prehrane in obnove zemlje Jožicu. Naglašala sta v teku razprave z ministrom hudo bedo in pomanjkanje naših imenovanih ljudi in zahtevala olajšave v prehrani ter dobavi koruze, žita in pšenice. Minister za prehrano je obljubil, da bo potom pokrajinske vlade v Ljubljani in okraj. glavarstev, posebno onih v Ptuj in Mariboru ter Ljutomeru skrbel za olajšave v prehrani viničarjev in revnejših slojev sploh. Glede po toči prizadetih pa je rekel, da je odredilo finančno ministrstvo na podlagi memoranduma, ki so ga svoj čas izročili Vesenjaj, Pišek in Hohnjec ter na podlagi uradnih poročil bivšega poverjenika Remeca posebej izdatne olajšave pri davkih za bodoče leto.

Orliški telovadni tečaj v Mariboru. V dneh 31. oktobra, 1. in 2. novembra, se vrši v Mariboru tridnevni telovadni tečaj za Orlice. Vadle se bodo najnovejše proste vaje. Na ta tečaj naj pošljejo vsi krožki v bližnji in daljši okolici Maribora po dve članici, da se izurijo v novih vajah. Zeleti bi bilo, da pošljejo tudi dotični kraji, kjer še nimajo telovadnega odseka, dekleta na tečaj, da čim prej ustanovijo nove odseke. Prijave o številu udeleženk se naj takoj pošljejo Orliškemu odseku v Mariboru, Strossmayerjeva ulica 15, da se jim pravočasno preskrbi stanovanje in hrano.

Požrtvovalne mladenke. Na dekliškem taboru pri Sv. Petru nižje Maribora so nabrale požrtvovalne mladenke za volilni sklad naše Kmetijske zveze lep znesek 210,90 K. Posnemanja vredna požrtvovalnost naših mladenk!

Smrt vzorne mladenke. V Framu je ugrabila kruta smrt mladenko Miciko Veber, staro še le 24 let. Rajnka je bila vzor-mladenka v pravem pomenu besede. Po smrti njene drage matere je bila za rodbino Veberjevo preskrbna druga mamica. Ker ji je sveto-vna vojna odgnala vse bratce v vojake, je slonelo vse breme gospodarstva takorekoč na njenih ramah, radi česar si je v napornem delu nakopala kal bolezni. Njena plemenita duša je v nedeljo ponoči odplavala nad zvezde, njeno blago srce je pa bilo izročeno v naročje matere zemlje. Vzor-mladenki svetila večna luč!

Zvišanje železniških tarifov v Avstriji. „Allgemeiner Tarifanzeiger“ poroča, da se bodo v Avstriji tarife, ki so bile zvišane še le zadnji čas, s 1. dec. letos ponovno zvišale, ker se drugače ni mogoče oginiti deficitu 1400 milijonov K na državnih železnicah Avstrije.

Pripadnikom I. 1899. Svoječasno so listi prinesli vest, glasom katere je vojno ministrstvo odredilo, da se ima pripadnikom I. 1899, ki so služili po preobratu v narodni vojski, vračunati tedaj odslužena doba. Ker smo dobili razna tozadevna vprašanja in smo se tudi informirali pri vojaški oblasti, pojasnjujemo, da se pripadnikom omenjenega letnika ne vračuna doba, prebita v ujetništvu; za slučaj, da izide naknadno kakšna tozadevna naredba, objavimo isto v najkrajšem času.

Proti komunistom in socialnim demokratom so nedavno izdali holandski škofje pastirski list. Pred dobrim tednom pa so izdali švicarski škofje skupen pastirski list, v katerem svarijo pred brezverskim socializmom in prepovedujejo prejem svetih zakramentov vsem, ki vedoma pripadajo, agitirajo za socialno-demokratsko in komunistično stranko in naročajo njene časnike.

O ruskih komunistih, boljševikih, je izjavil Rus Martow, da ruske stranke odločno obsojajo komunistično strahovlado v Moskvi. Mnogo delavcev iz Rusije je padlo kot žrtev moskovskih boljševikov. Po treh letih krvave revolucije rusko ljudstvo umira od lakote.

„Glasnik najsv. Sre“, edini nabožni list, ki izhaja na Slovenskem Štajerskem, v lavantinski škofiji, edini slovenski list, ki ima v načrtu prepoved našega naroda s pomočjo izrednega češčenja presv. Srca, snopa z letom 1920 v svoje 20. leto. Naj li vsahne in naj preneha? Ali naj ostane in revno životari dalje? Ali naj se celo poživi in razvije, primerno vzvišenemu namenu? Vsi, ki se zanj zanimajo, zlasti p. n. č. gg. duhovniki, se uljudno vabijo, da se udeležijo dne 28. oktobra (četrtak) ob desetih dopoldne v Cirilovi tiskarni sestanka, da se pomenimo o pretekli in bodoči usodi tega lista! Kdor ne more priti, naj se pismeno izjavi!

Gospodarstvo.

Trošarine prosto kuhanje žganja.

Listi so prinesli vest, da se počenši od 20. septembra v Sloveniji in ostalih novoosvojenih pokrajinah ne bo več plačevala trošarina od tistega žganja, ki se bo kuhalo iz lastnih pridelkov in v lastno uporabo. Te ugodnosti pa ne bodo uživali razni lastniki žganjaren, ki razentega trgujejo z žganjem in drugimi alkoholnimi tekočinami.

V pojasnilo hočemo navesti določbo, ki pravi: 1. Doba 24 ur je dovoljeno le tistemu kuhati žganje, katerega žgalni kotel drži 80 litrov ali manj; to pa le tedaj, ako se kuha žganje iz koščičastega sadja (izvzemši trnolice); kratko povedano: ako v hiši ni več kakor pet članov družine, in ako se kuha vino,

vinske drože, vinski ali sadni mošt, grozdje ali medica, vse to v kotlu, ki drži k večjemu 80 litrov, je to kuhanje žganja trošarine ali davka prosto.

Kdor bi kuhaj žganje iz drnuli, trnolice, šipkovi jagod, jabolk, hrušek in ostalega pečkastega sadja, jagod, malin, robidnic itd. ter korenin in nestisnjenih vinskih tropin, zamore to storiti v še enkrat tako dolgi dobi, t. j. 48 ur. Za kuhanje žganja iz stisnjenega pečkastega sadja (tropin) se določi trikrat tako dolga doba, torej trikrat 24 je 72 ur. Za kotle, ki držijo več kakor 80 litrov se določi razmeroma krajša doba.

Članom rodbine oziroma družine so pristevati le oni rodbinski člani in posli, ki so dovršili 12. leto in so v dotični hiši na hrani in stanovanju.

Za trošarine prosto kuhanje žganja si mora vsakdo preskrbeti dva izvoda prijavnega in preglednega lista, katera je treba v rubrikah 1 do 8 pravilno izpolniti; v rubriki 9 pa mora občinski predstavnik potrditi resničnost navedenih podatkov ter pripomniti, da ni proti dovolitvi trošarine prostega kuhanja nikakih zadržkov. Z obema polama se je prijaviti pri pristojnem oddelku finančne straže, kjer se mu bo določila doba trošarine prostega kuhanja.

Kuhati se mora, ako je to odobreno, nepretrgoma po dnevu in noči in brezpogojno samo v določeno čas. Kuhati se sme samo v prijavljenem kotlu. V hiši, kjer se žganje kuha, se ne sme nahajati nobena druga žgalna priprava in nobena zaloga tujo alkoholne tekočine.

Kdor bi hotel prodati gotovi del žganja, katerega je kuhaj trošarine prosto za domačo potrebo, mora to javiti pristojnemu oddelku finančne straže ter plačati pri svojem davčnem uradu trošarino za tisti del, ki ga želi prodati. Prekuhanje (rekifikacija) trošarine prosto nakuhanega žganja ni prepovedano, a se mora istotako javiti oddelku finančne straže.

Dosedaj v Sloveniji veljavni predpisi o davka prostem kuhanju žganja stopijo iz veljave. Pred 20. septembrom izdana dovoljenja za davka prosto žganjekuho torej niso več veljavna, in se izdajo od tega dneva naprej dovoljenja edinole po določbah nove naredb.

Opozarjamo svoje čitatelje, da so v novi naredbi predvidene visoke denarne globe za tiste, ki bi je kršili; vsled tega se naj natančno ravna po izdanih predpisih.

Tiskovine naj naročijo županstva skupno pri go spodarskem uradu delegacije ministrstva financ v Ljubljani. Cena I poli (dva lista) znaša 1 K. To radi tega, ker jih morajo prijavniki prinesiti deloma izpolnjene in potrjene od občinskega urada k oddelku finančne straže.

Pazimo na letošnja vina! Letošnja bratva se je izvršila večinoma v izredno toplem vremenu. Toplo-mer je kazal v času od 20. do 30. septembra okrog 20—25 stopinj C. Zato je vino že vrelo takorekoč „v puti.“ Kdor je bral dva dni na eno prešo, bo potrdil dejstvo, da je prejšnji dan nabrano grozdje zavrelo v košu. Zato bo letošnje vino tudi hitro odvrelo, ker so dani vsi pogoji. Treba bo, da se vino takoj po končanem burnem vretju dopolni in da pazimo, da ne pride preveč z zrakom v dotiko. Izkušnja in raziskavanja namreč kažejo, da so v takih slučajih tudi kislovne bakterije v moči in da začnejo takoj po vretju razkrajati alkohol, posebno kjer ni na razpolago potrebnih priprav za vrenje mošta. S pravilnim dopolnjevanjem se bomo tudi obvarovali pred „visoko barvo“ vina. Leta 1917 je mošt kazal iste stopnje stadjorja, toda brali smo dokaj pozneje in pri dokaj nižji toploti. Letos bo tudi glede pretoka drugi „termin“, kakor navadno.

Vinske cene rastejo od tedna do tedna. Pod 16 K se že težko kupi; za dobra in pozno brava vina se plačuje že do 20 K; za sorte pa celo do 24 kron. Vzrok tem vinskim cenam so: ogromni pridelovalni stroški za blago, prazne kleti, pičla bratva, izvrstna kakovost.

Svinjski sejm v Mariboru. Na svinjski sejm v Mariboru je bilo prignanih 270 svinj. Kupčija je bila živahna. Za 1 kg žive teže so plačevali po 26 do 30 K. Večina prodanih ščetinarjev je bila odpeljana v Gornjo Dravsko dolino in na Pohorje.

Razstava kur iz mariborskega okraja. Opozarjamo še enkrat na to prireditev, ki bo združena s predavanji strokovnjakov. Otvorila se bo razstava na Gambrirovem vrtu (Gledališka ulica) v soboto 23. t. m. dopoldne ob 10. uri, predavanja pa bodo: 1. po otvoritvi, 2. isti dan ob 4. uri, 3. v nedeljo dopoldne ob 10. uri in 4. isti dan ob 4. uri. Po tem predavanju se bodo za najlepše živali razdelile premije in se razstava zaključila. Vstop je brezplačen. Povabljen je vsak zlasti ženstvo in mladina. Udom Kmetijske podružnice pa je dolžnost, prikazati se na razstavi.

Središče. Pri nas in v okolici vlada razburjenje radi jajc. Trgovci so dosedaj kupovali jajca po K 3,50 do 3,80, kar čez noč pa je cena vsled odredbe okrajnega glavarstva in kakor pravijo, na „anzejco“ boljšenskega nadučitelja Muzeka, padla na 1,80 K. Trgovci se nevoljni, ker ljudje nočejo dati jajc po tej ceni, ubogo ljudstvo pa trpi, ker ne more jajc prodati po primerni ceni.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatcu je opaziti splošno naraščanje hmeljskih cen. Za tuj hmelj plačujejo po 4000 K za 50 kg, za češki hmelj pa 4600 K. Vsa znamenja kažejo, da bi bilo opasno se prenegati s prodajo hmelja.

Poljedelske stroje raznih vrst, kot: vitle, mlaticilnice, žitne čistilne mline, sadne in grozdne mline, stiskalnice, plugi, reporeznice itd. ima v zalogi Iv. Hajny, Maribor, Aleksandrova cesta 45. Več o tem v inseratnem delu lista.

MANUFAKTURA!

Pe najnižjih konkurenčnih cenah se dobi v novotvorjeni trgovini

V CELJU

zraven romške cerkve ali nasproti Narodne kavarne

Imam veliko zalogo finega moškega sukna, najmočnejše hlačevine in žameta za hlače. Sukna za ženske kostume in jake, vsakovrstno modno blago, parhente, flanele, cefirje itd. — Slavnemu občinstvu priporočam, naj se prepiča o veliki izbiri, nizkih cenah kakor tudi točni in solidni postrežbi

Spoštovanjem

Valentin Hladin, Celje, Prešernova ulica št. 14.

Društvena naznanila.

Sv. Jurij ob Slavnicah, 24. t. m. po vednosti priredi Dohodkova zveza veselice z sprisornostjo igre „Moderne suknjastvo“ s najobilnejši učeložbi vabi odbor.

Mala naznanila.

Razna!

Novorojen otrok se da na svjeto. Vpisan se pri g. Pötl, Korška ulica 48, Maribor. 911

Stanovanje

z dvema ali tremi sobami in kuhinjo, v poljubnem kraju na Sp. Štajerskem išče begunec iz Korške. Naslov: Bohar T., Girlova tiskarna, Maribor.

Majhen otrok

se da na krsto proti debremu plačati. Orežkova ulica 3, Maribor. 906

URI

vsake vrste se sprejemajo v popravilo. Zelo brzo, silovito in strojno. Cene zmerni. Postrežba točna.

IAN IGNAČ, MARIBOR
Grajščak trg v gradu (Gungl).

Ravno so došle večje množine blaga iz inostranstva, zato razpoložljivi po celotnem krajem, po zelo nizkih cenah:

Gaj	Lavo
Kakos	Bik
Handeljske	Olje
Čokolado	Mle
Papirno	Bombone
Sakran	Konjak
Vanilice	Ban
Rožiče	Šivovke
Figo	Silvo
Paradižnik	Krom
Kečine	Sveče
Škave	Testonine
Limonc	Isvopice
Pomaranče	Čokolice

Anton Močnik
CELJE, GLAVNI TRG.

Kupi se!

Petrolejske kante

šve s zabojem, plačane po 58 K posamotno po 20 K, vsaka koleziška postaja. Sever & Kam., Ljubljana. 877

OREHE - FIŽOL

kupuje po dnevni ceni tržišča
Winko Hmelak, Maribor,
Slemenčev trg 6. 875

Suhe gobe

lažane sone, kumne ter vse druge dobne pri-
delke kupuje trgovina
s sement
Seyer & Komp.,
Ljubljana. 846

Slovenci širite „STRAZO“

Kosti, ščetine,

stare železo, ovinje
kupaže vsako množino po najvišjih cenah.
KAREL SIMA, POLJČANE.

Proda se!

Kdor si želi nabaviti pristno in
kvalitno
haloško vino
se naj blagoviti poslužiti „Prvo
haloškega vina“ z vinom Ante
Korjak in drug pri Sv. Barbari
v Halozah. 851

Cepljene trte

na prodaj in ncar sledoče vrste:
veliki vinos, cepljen na Hebricid
16/16; Malinina (Gated), cepljen
na 60/60; beli začet, cepljen na
Rip. portalis. Na zaklevo tudi me-
šane vrste. Proda se tudi več
tisec lepš rodevitih vkozračicnih
šmarinca (Belbistržger) in tudi
vkozračicne dirjaka Hebricid
16/16, cene po dogovoru. Frano
Zelenka, trzinčar, Vodol 59, pošta
Juničev pri Ptuj. 881

Lepo posestvo,

Marje Šebat na Slaški gori je
tako na prodaj. 897

Na prodaj v Petoniku
pri Celju več
tisec dobre ohranjene žitne opeke.
Cena zmerna. Stevan Kron, pos.
Sped. Hudinja pri Celju. 898

Lepo vozove za enega
in dva
konja. Lepo konjake opremo pri
Franjo Feak, Jugoslavanski trg 3,
Maribor. 904

Pozor mlinarji!

Dobro ohranjen valjni stol s 4
valjarji 475 krat 217, sedaj se v
rabi, se po ceni preda; tudi stroj
„Kareka“ za čiščenje zrnja. Več
povo Paul Plächer, Ptuj, Za po-
postaje št. 24. 907

Vinegrad v Kokoljnjaku
25, Sv. Jurij ob
Ščavnici, dve hili in gospodarsko
posestvo, preda, sadonosnik, les
se preda. Kolnik M., Stadeski pri
Mariboru, Delavska c. 6. 909

Proda se lepo posestvo,
tik glavne ce-
ste, šest ured od žel. postaje pre-
da se zavoljo preselitve. Več se
izve pri gosp. Anton Fidler, trg
Lombard, p. Podplac. 886

Službe!

Za večjo grajščino

v bližini Celja se iščeta ena iz-
vstna kovača za kovanje vozov in
pedkavanje konj in en spreten
kolar, oboje če mogosta s večjo od-
rasle družino, ki bi bila pozabna
za polje in vinarstvo dela na
grajščini. Oba dobita proste sta-
novanje in nekaj zemlje za lastno
rabo in bi smela prevzemanj tudi
dela na okolici na lastni račun.
Ostali pogoji ustnega. Pojaznika
daje Ivan Erhartič, odvetnik v
Celju. 883

Viničarja sprejme dr. Vla-
dimir Bernes,
odvetnik v Mariboru, Sodna ulica
14, za vinograd v Razvanju pri
Mariboru.

Opravnik izurjen v vseh
panogah kme-
tjstva, posebno v vinarstvu
in kmetarstvu, samec, 33 let star,
išče primerno službo. Pojaznika
daje Dr. vinarke nadzorništvu v
Mariboru. 812

Mladenič, okrog 15 let
star, ki ima
veselje do cerkvalike službe ter
je iste že nekoliko vajen, se spraj-
me tako. Prosto stanovanje in
hrana. Plača po dogovoru. Prošnje
sprejema župni urad Loče Sv. Duh.

Viničarja s 4 delavskimi
močmi išče od-
vetnik dr. Rapoc, Maribor. 803

Opravnik (Schaffer) zmo-
žen poljedelj-
stva, živinoraje, vinarstva in vrt-
narstva, se sprejme pri Ed. Sup-
paz, Pristava. 863

Deklo sprejme Ludvik Mandl
Radvanje 46, Maribor.
Mesečna plača 70 K. 906

Vrtnar za zelenjavo, ob-
nem ekonom, sa-
mec, išče primerno službo. Vstop
tako ali tudi pozneje. Naslov v
upravitelstvu tega lista. 902

Narečajte naše liste!

Odvetnik
dr. Franjo Lovrec
nastanja, da je
otvoril odvetniško pisarno
v Mariboru,
Slovenska ulica št. 12, I. nadstropje. 899

ZNANO JE!
da se v veletrgovini manufakturnega blaga
Karel-a Worsche,
Maribor, Gospodarska ulica
dobro uspešno manufakturno blago v
najnižjih cenah

Umetni mlin
M. Golčnik, Fram
je zopet odprt in se sprejema kakor poprej. 905

ZAHVALA.
Prevedem prebrilke izgube naše nepozabljene
Micike Veber,
se najkrajše zahvaljujemo vsem, ki so naše rajniko
spromjli k večjemu podniku. Posebna pa se zahva-
ljujemo p. d. g. Šupniku za tolažilna nagrobnja besede,
g. organistu ter povkam za krasno žalestinko, belo
oblešeni dekletom, vsem darovalkam prelepih šop-
kov in vsem in končno vsem, kateri so naše rajniko
na dana njene bolezn obiskovali in tolažili.
Nesomabno našo Miciko pa priporočamo v me-
litvi in blag spomin!
Fram, dne 17. oktobra 1920.
901 **Žaluječi estali.**

Sponnrite se Vaših rajnikih!
Lepi železni nagrobni križi po ceni od 160 do 550 K, kakor tudi nagrobne svetilke od 80 do 200 K
se dobijo le pri **PINTER & LENART, Maribor,** Aleksandrova
demač trčki cesta 32-34

Protokol. Ivan Hajny Maribor
Alexandrova cesta 45, nasproti glavnemu kolektorju, priporoča
cenovnim posebnikom svoje velike zalogo same prvovrstnih
POLJEDELJSKIH STROJEV

kot: vilo, mlinski za ročni pogon, na vial, mline čistilne mline, trjorje ali ština od-
hranilne, slameromice, izvratna tiskalnice, gradne mline, stisnjalice, koruzne rebranje
vože in tudi mnogo, kakor sila kaže, razporezice, univerzalne pingo, gospodarske črpalke
izvratne posadkane brzoaparirne v velikosti 80 do 160 l, železne kotle, bakrene kotle za
pranje kuhali in stalne ter prevodajoče motorje. Priporočam tudi izvratne mlačne centri-
nge ali separatorje. Oskrbim slamerorne naše ter popravila vsakovrstnih strojev. Postrežba
točna in solidna. Na pismena vprašanja dajem odgovor.

Bakrene kotle
za žganjakuho
izdeluje po najnižji ceni
Lovrenc Tomažič Maribor
SODNA ULICA 24. 862

Portlandcement
več vagonov ravno došlo pri
Ivo Andrašič
Maribor, Vodnikov trg 4. 895

Pristna in zelo močna črna in bela
BALMATINSKA
VINA
se dobijo po zmernih cenah samo pri dal-
matinski zalogi
Ivan Matković, Celje
Glavni trg 3.
Posebna črna vina za slabe krvine.

„SVARILO“!
Kdor želi dobro blago po zmerni ceni kupiti naj pride v
trgovino pri „Solincu“
tik farne cerkve v Celju.
V zalogi je vedno v obilni izbiri sledoče: belo in rajavo
plavno, železovina, hlačevina, vsakovrstne rute, meško in
žensko suhne za obleke in kostume, srajce, negavice,
sukance itd. Ker imam prvovrstne trgovske stike mi je
dana možnost, po konkurenčnih cenah prodajati. Priporoča
se za obilno obisk z odličnim spoštovanjem
894 **Alojzij Drogenik.**

Pristaši,
zbirajte za volilni sklad!